

השבת

של רבי נחמץ מברסלב

כל מה שמתנגדל ומתפאר שם הצדיק יותר מתנגדל ומתפאר שם השם יתברך ביותר: (קל"מ ב', סז)

טוב להגיד ולשיר **נַחַץ נַחַץ נַחַץ מֵאֲוֵמָן מֵאֲוֵמָן** לזכות לכל

שבת מצוה

ורחץ במים ... (ויקרא י"ד, ח')

כל הטמאים אינם עולים מטמאתן כי אם על ידי מים, וכן אי אפשר לכנס לשום קדשה כי אם על ידי מים, כגון הכהנים בעבודתם. וכן בבקר בקומו, וכן קדם תפלה ותורה צריכין לטבל או לטל ידיו במים, וכל זה מחמת שהמים קדמו לכל הבריאה, כמו שאמרו רבותינו ז"ל. נמצא שעקר חידוש העולם התחיל מן המים, ועל כן שם עקר שרש הדעת של אמונת חידוש העולם, שעל ידי זה עקר הטהרה, ורק על ידי זה נכנסין בעבודת השם, כי זה עקר יסוד האמונה הקדושה, בחינת "בראשית ברא אלקים" שהוא התחלת התורה, וזה עקר הקדשה והטהרה. ולהפך, כל הטמאות נמשכין מזהמת הנחש, שהוא בחינת כפירה בחידוש העולם, חס ושלום. ועל ידי טהרה במים, על ידי טבילה או נטילה כפי הדין, זוכין להמשיך על עצמו הארת מימי הדעת שיתגלה לעתיד, בחינת "כי תמלא הארץ דעה כמים לים מכסים", שעל ידי זה זוכין לאמונת חידוש העולם, שכל הקדשות וכל עבודת השם תלויים באמונה זו, כי זה יסוד התורה והעבודה, לידע ולהאמין שהוא יתברך יחיד וקדמון וברא את העולם יש מאין המחלט (לקוטי הלכות - הלכות נטילת ידיים בסעודה ד' - אות ד' לפי אוצר היראה - מקוה, אות ה')

שבעת ימים לטהרתו .. ורחץ בשרו במים חיים וטהר ...

(ויקרא ט"ו, י"ג)

העקר שצריך להאמין שבכל יום ויום נעשים חדשות לגמרי. על כן צריכין להמתין ולהמתין עד יגיע יום ישועתו, כי ה' יתברך מצמיח ישועות בכל יום כמו שאומרים בברכת קריאת שמע בכל יום, עושה חדשות וכו' מצמיח ישועות וכו', רק אף על פי כן צריכין להמתין הרבה עד תצמח ותתגלה ישועתו בשלמות: וכל זה רמזה לנו התורה הקדושה בדיני טהרת הטמאים שר' טהרתן תלוי בימים ובזמן כפי ערך טמאתן, כגון הטמאים ביותר כמו טמא מת וזב ומצרע צריכין להמתין שבעה ימים וכו', ובעל קרי וכיוצא צריכין להמתין יום אחד עד שיעריב שמשן ויתחיל יום שלאחריו, וכל זה הוא בחינה הנ"ל שבכל יום ויום נעשים חדשות לגמרי, ועל כן זה שנטמא ורוצה להטהר צריך טבילה במקוה כדי להמשיך עליו קדשה וטהרה ממקוה העליונה שהוא המקוה של שבועות שהוא המקוה של שער החמשים, כמו שכתוב בכונות האר"י ז"ל ומובא בהתורה וביום הבכורים הסתרה (סימן נו) עין שם, כי משם נמשך הטהרה לכל הטובלים במקוה להטהר מטמאתן. ואחר שהתחילו להטהר על ידי המקוה הקדושה עדין לא נגמר טהרתן בשלמות וצריכין להמתין עד שיעריב שמשן של זה היום ויתחיל יום שלאחריו כמו שכתוב: "ובא השמש וטהר ואחר יאכל מן הקדשים", להורות שהמשכת הטהרה והקדשה תלויה בימים, שכל מה שבא ונתחדש יום אחר נתוסף ונתחדש קדשה יתרה מלמעלה, כי רק בשביל זה ה' יתברך מקים עולמו מששת ימי בראשית עד הסוף, ובכל עת הוא בורא יום ולילה וכו', כי כל יום ויום של כל ימי עולם הוא בריאה חדשה ממש, כי יום הזה עדין לא היה מעולם. וצריך כל אחד לשום לב לזה ולהודות לשמו יתברך בכל לב על זה בכל יום ויום ולומר ובטובו מחדש בכל יום תמיד מעשה בראשית בלב שלם בכל יום וכו'. ועקר התחדשות בכל יום ויום הוא רק בשביל להמשיך ולהאיר מקדשתו העליונה עלינו מחדש לעורר אותנו להתחדש בכל יום ויום ברצונות חדשים וחזקים וכו' לה' יתברך:

ועל כן הטמא שטבל והתחיל להטהר אינו רשאי לאכל בתרומה עד שיעריב שמשו ויבוא היום שלאחריו, כי כפי טמאתו, אף על פי שהתחיל

סיפור

(ספר ימי מוהר"ת חלק ב' - סימנים קכ-קכא) © ... והנה ביום שבת קדש הזמין ה', שבא בספינה אורח אחד מעיר טשניקילס הסמוך לסטנבול, ומשם בא לכאן לאלכסנדריא וזה האורח היה ממדינתנו מקהלת-קדש פרמיסלא וזה כמו שנתיים שיצא מביתו לבדו בידיים ריקניות, והשם יתברך עזרו שבא לארץ הקדש וישב שם איזה חדשים, ואחר כך יצא משם וסבב במדינות ישמעאל עד שבא לכאן ביום שבת קדש ונתן לו הרב גם כן אכסניא אצל הבעל הבית שלנו והיה לנו לנחת גדול שנזדמן לנו עוד אחד ממדינותינו, והיה לנו עם מי לדבר ואצלי היה זה טובה גדולה לכמה עניינים.

ובמוצאי שבת קדש ליל א' של שבועות נתקבצו כמה אנשים לבית הבעל הבית שלנו, והיינו נעורים שם יחד כי אין שם בית המדרש רק בתי כנסיות ובבית הכנסת אין נעורים שם רק קצתם נתקבצו לבית הבעל הבית שלנו והיינו נעורים שם והיה זה לנו לנחת גדול, ואמרנו כל התקון וגם האדרא רבא כי שם הלילה גדולה בעתים הללו קרוב לכפלים משעור הלילה שלנו, כי שם הלילה בליל שבועות הוא שמונה שעות אבל אף על פי כן לא היה לנו צער מנדוד השנה, כי ישבנו שם בהרוחה גדולה על המצעות שלהם ובכל פעם נתנו לנו קאווע לשתות וסמוך ליום נתנו לכל העולם יין שרף טוב עם מרקחת של קלפת מאראנצן (תפוזים) גם סמוך לאור היום התחילו קצת ספרדים לנגן שירות ותשבחות קצתם הידועים לנו וקצת אחרים בנגונים משנים שלהם, וגם נגנו יה רבון עלם וכו' בניגון ונקודת משנות שלהם, ואף על פי כן היה לי נחת גדול מאד והייתי מנגן עמהם גם כן נגון שלהם, ושמתני ששמעתי שבכל מקום מזמרים ומשבחים לשמו הגדול יתברך ויתעלה עד שהאיר היום, ואז הלכנו לטבל והם הלכו כלם להתפלל בבית הכנסת כי שם מתפללים כלם בבוקר השכם בשבועות אף על פי שרבים לא היו נעורים ואנחנו התפללנו בביתנו ואחר התפלה אכלנו ארוז עם חלב ודבש, כי כך המנהג שלהם לאכל בשבועות דבש וחלב.

גם בליל ב' של שבועות עזרני השם יתברך, שהיה שם אחד שאכל גם כן אצל בעל הבית שלנו, והתחיל לבוא בשמחה ונגנו לו והוא התחיל לרקד, עד שאחר כך שמחנו גם כן ורקדנו עמו יחד ושמחנו כל המסבין שם וזה היה יקר בעינינו מאד שזכינו לשמח ולרקד בחג הקדוש הזה זמן מתן תורתנו במקום רחוק ומשנה כזה, מה שלא עלה על דעתנו כי היינו סבורים שחס ושלום נתעכב על הספינה בשבועות חס ושלום, ועכשיו עזרני השם יתברך לבוא אל העיר לאכסניא טובה ולשמח בשבועות ברקודין בעזרת השם יתברך:

© ... וביום שני אחר התפלה הלכנו אל הרב לקבל פניו ואני לא הייתי בבית הכנסת כלל בשבת ויום טוב כי-אם בערב שבת קדש בבקר ובליל שבת קדש, אבל רי"א היה בבית הכנסת ועלה שם לתורה וספר ששם מוציאין הספר-תורה בתיק שלה ובתוך התיק קורין בה וגם אין מניחין הספר-תורה כמו אצלנו רק כמו שעומדת בתיק כך מעמידין

אותה על השלחן, ופותחין התיק עם הספר-תורה ביחד וקורין בספר-תורה כשהיא עומדת זקופה בתיק ומבית הרב הלכנו לגביר ר' אברהם טילקא ובתחילה הוליכו אותנו לבית אחיו רבי יוסף שדר עמו בחצר אחת, ואחר כך נכנסתי לבית רבי אברהם הנזכר לעיל, וקבל אותנו בכבוד גדול ומסרתי לו האגרת שהיה בידי אליו מרבי יחיאל כמבאר לעיל ואחר כך אמר לנו שאם אנו צריכין לטובתו נבוא אליו אחר יום טוב ונפטרנו ממנו בשלום:

עצות ותפלות

(עצות המבוארות – פסח, סימן ב')

ניסן הוא בחינת תקון הברית. הינו שחדש זה מסגל לתקון הברית יותר מכל עת אחרת בשנה, אם עוסקים בעצות המסגלות לתקון הברית, כמבאר בספרי רבנו זכורנו לברכה, שמדת השמחה מועילה מאד לתקון הברית. היינו שלא לתת לעצבות ולדאגות לשלט על המח ועל הלב, רק להתחזק במדת השמחה, הן בהרחבות גשמיות, כפי שמבאר רבנו את הפסוק (תהלים ד, ב) "בצר הרחבת ליי", הן ברוחניות צריך להתחזק בשמחה על ידי הקדוה הטובות שמוצא בעצמו, כמבאר בלקוטי מוהר"ן (ח"א סי' רפ"ב) בתורה "אזמרה לאלקי בעודי". ועל ידי מדת השמחה כראוי, ממשיכים את קדשת חדש ניסן ושמחתו לכל השנה כלה, שכל השנה כלה יוכל להתחזק בשמחה כראוי, ועל ידי זה ינצל ממקרה לילה רחמנא לצלן, ויזכה לתקון הברית. (לקוטי מוהר"ן תנינא, סימן ה').

... ותעזרנו להמשיך קדשת חדש ניסן, ראש חדשים, עלינו ועל כל-ישראל. וכשם שהוצאת בו את עמך ישראל מגלות מצרים, ערות הארץ, שהוא פגם הברית, כן ברחמך הרבים, תושיעני ותגאלנו בכל דור ודור, בכל שנה ושנה, לכל נפש ונפש מעמך ישראל, שתצילנו כלנו בכח קדשת החדש הזה ראש חדשים ראשון הוא לחדשי השנה, שהוא חדש ניסן הקדוש, גאלת וישועת ישראל, שנוכה כלנו על-ידי-זה לגאלת הנפש באמת, שתגאלנו ותפדה נפשנו מהרה מבאר שחת מטיט היון, ותוציאני ממצלות ים. ותציל נפשותינו האמללות מאד מפגם מקרה לילה חס ושלוש ולא נכשל בעוון זה לעולם, אנחנו וצאצאינו וצאצאי עמך בית ישראל מעתה ועד עולם, לא בשוגג ולא במזיד, לא באנס ולא ברצון. אבינו מלכנו חמל עלינו, אבינו מלכנו חוס ורחם עלינו, אבינו מלכנו חמל על עוללנו וטפנו. ותעזרנו להמשיך קדשת ושמחת ניסן על כל השנה כלה, ונוכה להיות בשמחה תמיד, ולהביא תמיד שחוק ושמחה ועז וחדוה בכל המלאכים הקדושים, ויהיה הוד והדר לפניהם עז וחדוה במקומם בכל השנה כלה, כמו בחדש ניסן. ונוכה תמיד לתן חיזוק ותקף להמלאכים הקדושים על-ידי שמחתנו, ויתחזקו המלאכים הקדושים תמיד בכל עז ותעצומות. ויבטלו כח השדים והקליפות, ולא יתנו להם שום יניקה מהשפע הקדושה היורדת לנו, עד שנוכה למאכלים ומשקאות מבררים, ולהנצל על-ידי-זה מטמאת מקרה לילה חס ושלוש, ולהיות קדושים וטהורים תמיד: (לקוטי תפילות ב' – מתוך תפילה ה')

(ספר אצבי הנחל ב' - מכתב מ"ו)

מכתב

לפאר ולפרסם את שם הצדיק האמת שהוא בחינת רוחו של משיח, המכניע ומשבר ומבטל האמונות כזביות שמעלימים ומסיתרים אור הצדיק ומחשיכים עיני העולם ומפרידים את הרגלים מן הראש, היינו שעושים פרוד בין כלל ישראל בחינת רגלין, ובין הצדיק שהוא ראש בני ישראל. ועל-ידי זה העולם מחסר אמונה, ועל-ידי זה ונתגברו החכמות חיצוניות ונתרבו ספרי מיונות וכפירות שמטילים שגאה ואיבה בין ישראל לאביהם שבשמים. שלום וישע רב.

בעצם שפלותנו בסוף הגלות, בדור היתום הזה, בגדל עמק תכלית תכלית הירידה, בדעות שטות של כפירות ואמונות כזביות, וכלנו כצאן תעינו עד שבאנו אצל הקצה והסוף של ישראל, שישאל עומדים במקום שגבול ישראל כלה, ששם מסים קדשת ישראל, שמשם ולהלאה אין מתפשט קדשת ישראל, נגד זה חמל עלינו ה' יתברך ושלח לנו מקדם את הצדיק האמת נחל נובע מקור חכמה הצילנו על-ידי התגלות תורתו הקדושה שהמשיך ממקום גבוה ועליון ונורא מאד וכו', שהם מעיני הישועה האמתיים החדשים לגמרי אשר כמוהם עדין לא היו מעולם,

ועקר וגמר הגאולה האחרונה תלוי בזה, שיתקבצו וישמענו כל ישראל יחד באחדות אחד אל הצדיק האמת שיודע בעמקות חכמתו לקרב נפשות ישראל וכל העולם לה' יתברך בכל דור איך שהם בכל מקום שהם.

אנו צריכים לישועה ורחמים רבים מאד מאד שנוכה להיות כרצונו יתברך באמת ולצאת ממצלות ים מיון מצלה ואין מעמד אשר מתפשט בזה העולם בפרט בדורות הללו באחרית הימים בסוף הגלות האחרון. זאת נחמתי בעיני, זה חלקי מכל עמלי, מה שכבר הכנסת בך מעט אור כזה, אור הצדיק האמת אור האורות אור צח ומצפצח דלא אית מאן דקיימא ביה, אשרי החושה בצלו. עלינו להזכיר עצמנו בכל פעם את כל הטוב אשר גמל עמנו שזכינו להסתופף בצל קדוש ונורא ונשגב כזה.

כל עקר הקיום והמעמד שלנו בעצם התגברות החשך אשר בימינו אלה הוא רק על-ידי הצדיק האמת, כי אין לך לב אבן בעולם שלא יהיה ביכולתו להופכו ללב בשר, ואין לך נבדח בעולם שלא יהיה ביכולתו לעקר מאתו כל המבוכות ולהפכו ללב ישר, עד שסוף כל סוף יגמור מה שחפץ.

העקר דעקר הוא גדל כח של זקן דקדשה סבא דסבין שאנו נשענים עליו. חזק אחי חזק, כי ה' אתך עמך ואצלך. אל תירא ואל תחת.

יהי רצון כי יתן ה' שנוכה מהרה לתשובה באמת. ה' ירחם עלינו ויורנו הדרך האמת לאמתו מהרה, אמן ואמן.

ישראל דב אודעסר

יהי רצון מלפניך ה' אלקינו ואלקי אבותינו, שתחברני ותקשרני ותיחדני ותאמצני בחגורת מתני הצדיק האמת, שאזכה שיתקן נפשי, שאזכה על-ידו לתשובה שלמה.

(ר' ישראל אודסר, זצ"ל)

עוד בזמן שאני הייתי

ילד, הייתי ילד עני, האבא שלי היה עיוור בשתי עיניו, והאימא שלי קיבלה את זה באהבה ורעות, אני כל ימי חי למדתי מתחילה רק בישיבת ... ועכשיו אני לא רוצה לשמוע מהם, בעלי גאוה כאלה, רחמנא ליצלן, הם קיבלו כל הכסף של אמריקה, ולא נתנו אפילו חתיכת לחם, אוי. רב ... הוא עשה בנק מהכסף של אמריקה, הילדים שלי לא היה להם חתיכת לחם לאכול, והם היו להם כל הכסף של אמריקה אצלם, ואני לא היה לי לא נעל ולא לחם ולא כל מיני דברים, ולא בגד להילדים שלי, היה לי עשרה ילדים, וכולם היו צריכים לאכול ובגד, ולא היה לי, לא נתנו לי, מדוע? אני לומד בספרי ברסלב ... הם אמרו: "אסור לרחם עליו, הוא צריך להיות בין עניים ביכולת מערבי, לא בישיבה", ולא נתנו לי אפילו חתיכת לחם בשביל הילדים, לא נתנו לי, נסים ונפלאות שאני חי, לא היה לי חתיכת לחם לאכול...

... לא יום אחד, שבוע אחת, שנים לא היה לי לחם, רק לחם לאכול, לא אני ולא הילדים שלי, לא היה לי לשלם לשכר לימוד, אז הם שלחו הילדים הביתה, זהו הצדיקים, הצדיקים, הצדיקים השקרנים, אתה מבין מה שאני מדבר? "אסור לרחם", הוא לומד ספרי ברסלב בתוך הישיבה, אסור לרחם" ... היה הרב אלפנדרי, הוא היה גאון עולמי וצדיק ... אני הייתי אצלו ושמשתי, אז בקשתי ממנו שידבר אתם, שיתנו לי לחם לאכול, "לא, אנחנו ניתן לכל ישראל, רק לברסלב לא, כי הוא לומד ספרי ברסלב בתוך הישיבה" ... נתנו חצי לירה לחודש, הם אמרו לו שלא יתנו, אבל הם פחדו, הוא היה שם גדול, הוא היה גאון בתורה וחסיד, הוא ביקש ממני לקבל... לא היה לי לחם לאכול... רק לחם לבד, והם היה להם כל הכסף של אמריקה אצלם, היה להם שם גדול בעולם, כאילו הם צדיקים, השם היה בכל העולם. הם אמרו, אני לא בן ישיבה, אני לומד ספרי ברסלב, הם לא רוצים אותי, הם אמרו: "הוא לומד ספרי ברסלב! אנחנו לא ניתן לו, הוא לא בן ישיבה", זה נסים ונפלאות שאני נשארתי בחיים, אני והילדים, אבל השם יתברך הוא מרחם והשקר נופל, האמת חי וקיים, השקר סוף כל סוף הוא נופל, אני זוכר הם היו במעלה עליונה, נפלו וירדו לגמרי, הם לא נתנו לי לא לחם ולא לשתות, "שילך לירושלים בין העניים שיושבים בירושלים ביכולת המערבי", לא נתנו, נסים ונפלאות, הבנים שלי לא יודעים מה זה 'אלף' ומה זה 'בית', מה זה 'קמץ' ומה זה 'פתח'. ראש חודש ... והילדים לא הביאו כסף, אז שלחו אותם הביתה, לא ידעו, לא היה אוכל ולא ללמוד...

מכתב